

POWER-DESIGN

Fra udkantsdanmark til retrætedanmark

Nutid skaber ny tid

Birgit Lynge

2014

Fra udkantsdanmark til retrætedanmark

Nutid skaber ny tid

Nyt år. Ny indsigt. Nye tanker. Ny tid.

Vi elsker nyt!

Her er vi overfor en rekonstruktion af det gamle eller et kreativt afsæt fra det gamle ind i noget, der i sit resultat er fornyende. For den enkelte. For Danmark og verden. Det er, hvad jeg ser for mig, alt imens jeg befinder mig på en halvø imellem Nationalpark Mols Bjerge og Samsø.

Jeg SMSer med min kæreste på Christianshavn, hvor han befinder sig for at forberede sig til en høring i Folketinget på Christiansborg – om turisme.

Han ville gerne have nydt weekenden hos os og med mig, men en (midlertidigt?) nedlagt færgerute og dårlige forbindelser hertil – selv pr. mobiltelefon – har gjort det uoverkommeligt at finde sammen og nyde hinandens samvær fysisk. Vi må tage til takke med SMS-hilsener.

Den tibetanske inspiration

I stedet læser jeg, for anden gang og med 18 års mellemrum, *”Den tibetanske bog om livet og døden”* af Sogyal Rinpoche (Gyldendal. 1995), og jeg tænker på, hvordan mange buddhister – og heriblandt tibetanere - rejser til denne min halvø om sommeren for at deltage i retræter på buddhisternes nordiske center, Gomde. Jeg selv afholder ligeledes retræter for mine kunder flere gange om året på en strandgård, som også har buddhistisk ejerskab... Buddhisterne har set dette udkantssteds hellighed længe før alle andre, tænker jeg.

Men hvorfor har vi helboere nu valgt at bo på dette øde og vanskeligt tilgængelige sted?

Mit overordnede og umiddelbare svar er, at her kan vi være ”i fred”. Her undgår vi i videst muligt omfang den forurenende støj (den høj- og lavfrekvente støj). Vi har her først og fremmest naturens bakkede landskaber, dyrene og havet at deale med. Vi når i disse omgivelser ind til kernen af vores personlighed, og herfra kan vi tænke og ”se” i den globale og universelle helhed, hvor alle riger er omfattet af en spirituel helhed. Vi kan her under vores retræters meditation, i bøn og i stilhed genkende og sanse den ”levende indbyrdes forbundethed og mening, der er så fortvivlende meget brug for i verden i dag”, skrev Rinpoche for snart 20 år siden i sin bog om livet og døden.

Mon ikke vi godt ved, at vores opfattelse af helheden – vores generelle verdensopfattelse – er af betydning for sindets egen samlende orden, af betydning for måden hvorpå vores tanker fungerer, brudte eller i helheder, og for så vidt grænseløse, som også i de kreative tankeprocesser.

En påkrævet forandring i mening og betydning

Allerede i 1987 skrev fysikeren David Bohm: *"En forandring i mening og betydning er påkrævet, hvis denne verden skal ændres politisk, økonomisk og socialt. Men denne forandring må begynde med den enkelte."*¹(Min fremhævelse). - Der må finde en ændring sted i den enkeltes tanke- og handlemønstre – i måden at leve på, i og med naturen, hinanden og med tanke på den hele verden.

En helhedstænkning er en afgørende del af dette at skabe virkeligheden. Det vil sige, at der finder en grundlæggende forandring sted i samfundet i det øjeblik, den enkelte og forholdene mellem de enkelte mennesker er farvet af helhedstanken. Men hertil kommer vi først gennem regelmæssig og årelang meditation. Og hertil hjælper retræter. Det er alt sammen fra en anden kultur, end den som tegnes af den danske folkekirke og af den oprindelige befolkning på udkantsstederne, inklusiv helboerne.

At gøre retræte

Det punkt, hvori vi alle mødes og alt mødes, hvad end vi drøfter kunst, videnskab, økonomi eller politik, det er et øjeblikks åbenbaring af *"vores ansvar over for os selv og nødvendigheden af at gøre brug af denne ansvarlighed på den mest tvingende og vidtrækkende måde – at transformere os selv, vort livs betydning og således også verden omkring os."*

- Store ord for et menneske der ikke mediterer...

For at opnå ovenstående har vi brug for med jævne mellemrum at gøre retræte, at trække os tilbage fra frekvenser på stressniveau, hvilket er svingninger (Hz) med så høj en hastighed, at vi kan høre dem. Vi hører disse svingninger som støj. Vi oplever mennesker på denne frekvens som støjende, skramlende, larmende, urolige. Og nogle mennesker med psykisk overbelastning hører disse frekvenser som en tinnitus.

Til retræterne har vi brug for de afsidesliggende øer, halvøer og naturområder. Vi har brug for geografiske steder, hvor motorvejslinjerne ikke når frem, for vi kan tilsyneladende ikke selv finde ud af "at slukke for linjerne". Vi har brug for sammenhængende tid, hvor kun én linje er åben: linjen til spirituel kommunikation. Og den kan kun modtages i såkaldt stilhed.

Gengiv figuren fra min bog, "Musisk helbredelse..."

Oprydning

Men en oprydning skal der til både af fysisk, psykisk og spirituel art. "Der skal luges ud", sagt med gartnerens ord, mens landmanden siger: "Der skal muges ud!".

Den megen rod og en mængde affald findes især i udkantsområderne, hvor det af beboerne opleves, at der, måske i misforståelse eller ligegyldig laden stå til, er rigeligt med plads til at efterlade sig rod. Men rod har "støjsendere"... eller måske blot historier at fortælle. Rod kalder på vores opmærksomhed, for det indeholder noget uafsluttet.

Lige som en afdød skal behandles værdigt og hjælpes til en fuldstændig transformering fra det jordiske til

¹ Bohm, David: "Unfolding Meaning. A Weekend of Dialogue with David Bohm." London; Ask 1987.

det spirituelle, når det vel at mærke er fuldbragt, ligeledes skal vi gøre med de mange "afdøde", livløse bygninger og rodebunker, så der op af asken kan rejse sig nyudklækkede fugleflokke af artsnavnet Fugl Føniks.

Jo der fastholdes så megen energi i rod og uafsluttede, dvs. ikke-transformerede ting og hændelser.

Psykisk rod og skrammel

Nu til det psykiske rod og skrammel som vel nok er det, der fylder og forurener mest. Og da det er usynligt, sådan da, og der i vores kultur ikke er tradition for at rengøre og kære om sjælestoffet – vi vælger hellere at se på bundlinjeøkonomien og udlevere lykkepiller, hvorved vi aldrig når i mål – ja så er der meget, der kan ophobe sig og blive til stress og depression (= Undertrykkelse). I dette aflukke eller indelukke siger det sig selv, at her er energien afskåret fra helheden.

Selv indenfor statskirken er der et alment fravær af sjæle omsorg, og ofte er det jo her fra, mennesker i almindelighed skulle kunne regne med at få forbøn og uddrivelse af ånder. Men nej, og slet ikke i udkantsdanmark, hvor en konform forkyndelse finder sted i Guds og de kristnes hus, kirken. - Den religionsstyrede tro har sine lukkede rum kun for medlemmer. Men alle har vi et åndeligt fri- og fællesrum, som åbner ind i helheden, hvor politiske partier og åndelige trosretninger og enheder, der måtte have valgt at stå udenfor (stå frit), er med via sin egen og den fælles meditative og åndelige udvikling.

4

Fremmede

Jeg fristes her til at spørge:

Vil mon udkantsdanskere overhovedet have gæster, eller er de "sig selv nok"? Er de mon ængstelige for udvikling, for at flytte sig, eller er de mon ligegyldige over for en mulig udvikling - eller endog dovne?

På halvøen, hvor jeg har boet i godt 10 år, forlyder det, at man skal være 2. generations fastboende for at høre til og være del af stedet og dets kultur. – Det har jeg tænkt en del over. Også om jeg overhovedet ønsker at være en del af denne økultur, som det mest af alt ligner...

Er det mon med tilflytterne som i familierne, at man ikke vil have hvem som helst som svigersøn. Det skal helst være en af "samme slags", én fra folden.

Og hvorfor?

Mit bud: Fordi vi er udviklingsmæssigt dovne, måske ængstelige, og gerne vil forblive i de kendte tanker, meninger, holdninger og vaner.

Forvandling i fornyelsen

Den største udfordring, vi står overfor, er at finde såvel mening som velvære (og dermed vækst) i de afsidesliggende områder af Danmark. Få ryddet op i rodet og de uafsluttede (=meningsløse) hændelser. Det kan være bygninger, der er udtjente og står efterladte som spøgelse og rodebunker. Det kan være

funktioner og foreninger, der ikke længere er brug for. Det kan være det uskønne og ufunktionelle og åndsforladte.

Det, som allerede er uddød, skal begravnes på en værdig måde. Det døde råber visse steder på at få en værdig død.

Tilbage vil altid stå et geografisk steds egen historie, som, sammenstillet med et steds åndelighed, vil være afgørende for, om her er et naturligt og dermed oplagt retrætested. Et sted hvor sjæl og krop kan heles og samføring kan finde sted med den uforgængelige ånd, på tværs af grænser og til nytte for os alle på kloden.

Åndelig træning og bevidsthed er nødvendig, for at enhver og ethvert "samfund" kan opdage den bevidsthed, hvori man rummer sig selv og hinanden som helhed.²

Hvor der er ånd, er der liv. Det gælder i mennesker, i forsamlinger, i ting og på geografiske steder. Visse steder er endog skabt som særligt kraftfulde steder, lige som også visse mennesker er skabt med en stor kraftfuldhed. Her er der tale om et iboende potentiale, som det vil være uklogt, ja decideret spild, ikke at bygge videre på og bruge.

At det er vi mennesker, der tilfører ånd til et sted, – eller vedligeholder den iboende ånd, det står klart. Vi ser kraftfulde steder udvikle sig nærmest imod alle odds ved hjælp af menneskers ildhu, åndsrigdom og ihærdighed. Et samspil af alt dette, en forståelse for det og en vilje til at tilføje det meningsfulde åndelige til helhedens bedste, det kunne henholdsvis slukke eller tænde "lyset" og grokraften i de såkaldte udkantsområder, hvor nogle allerede er åndeligt udslukte (- Luk dem dog!), mens andre er oplagte retrætesteder for mennesker fra nær og fjern, fra ind- og udland.

Ved alles hjælp og vilje fra stedernes beboere kan vi flytte disse områder ud af skyggen og ind på en ny kvalitativ bane, som i historien for så vidt har rod i Grundtvigs oplysningstanke og i den udviklingsbaserede højskoletanke – noget ægte og særegent dansk!

PS: Grundvig søgte sin egen form for retræte, når ånden opfyldte ham allermest med indsigt og hans udvikling foregik med stormskridt. Kan vi mon ikke lade os inspirere heraf og føje retræte-traditionen til som noget efterhånden dansk og i alt fald kristent.

Birgit Lynge
Helgenæs
Januar 2014

² Oplysning kan ubevidst opleves som "farlig", fordi det kaster lys på det hele, på eget rod og egen stagnation.